

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Inleiding

Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht baten en lasten. Achtereenvolgens zal ingegaan worden op:

- een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma;
- een overzicht van de aanwending van onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- analyse ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid;
- de informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Leeswijzer

Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

In onze analyse van de begrotingsverschillen zijn we niet volledig, maar lichten we de belangrijkste afwijkingen toe.

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde, nog te bestemmen resultaat ad € xxx mln. wordt verwezen naar de analyse bij gerealiseerde baten en lasten per programma, dat hieronder is opgenomen. In het statenvoorstel ter vaststelling van de jaarrekening wordt aan u een voorstel voor bestemming van dit resultaat gedaan, dat tevens is opgenomen als inleiding bij het jaarverslag.

Begrotingsafwijkingen programma 1 Grote projecten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
010101 Waterdunen	139	-1.136	-959	177
010102 Natuur Pakket Westerschelde	0	0	0	0
010103 MAR-kazerne	-183	-870	-869	1
010104 Thermphos	0	-58	2.392	2.450
010105 Zeeuws Deltaplan ZW	0	-888	-681	207
010201 Energietransitie	0	-175	-275	-100
010202 Klimaatadaptatie	0	-117	-119	-2
010203 Ruimtelijke kwaliteit	0	-129	-65	64
010204 Slimme mobiliteit	0	-220	-249	-29
010205 Zichtbaar Zeeland	0	-875	-809	66
010206 Stikstof	0	-272	-254	18
019999 Ambtelijke inzet	-1.658	-1.683	-1.662	22
Resultaat	-1.702	-6.424	-3.549	2.875

1. Grote projecten analyse begrotingsverschillen

010101 - De onderbesteding op Waterdunen in 2020 wordt veroorzaakt door met name bouwkosten, communicatie- en monitoringswerkzaamheden welke niet meer in 2020 uitgevoerd zijn en doorschuiven naar 2021. Met bestemming van het bedrag aan onderbesteding in het rekeningresultaat en het doorschuiven daarvan naar 2021 blijft het totaal beschikbaar gestelde bedrag van de GREX Waterdunen voor de uitvoering in 2021 beschikbaar.

010104 - Het betreft de vrijval van de voorziening Thermphos.

010105 - Het Zeeuws Deltaplan Zoet Water gaat in 2021 leiden tot een concreet plan. Vanuit een kadernota wordt een Zeeuws Deltaplan Zoet Water opgesteld en uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Niet alle benodigde onderzoeken zijn in 2020 uitgevoerd of afgerond. De oorzaak ligt in vertraging bij de aanbesteding en onderzoeken die meer tijd in beslag namen dan voorzien. De niet bestede incidentele projectmiddelen worden in 2021 herbestemd uit het rekeningresultaat. De onderbesteding is met name te verklaren doordat bij het proefproject Sub-irrigatie Rusthoeve een aanpassing van de subsidiebeschikking heeft plaatsgevonden, nadat bleek dat de BTW kan worden teruggevraagd bij de Belastingdienst.

010201 - Eind 2020 is besloten de integrale kostensubsidie aan Impuls Zeeland op te hogen, o.a. met €100.000 voor het door ontwikkelen van samenwerkingsplatform Smart Delta Resources (SDR). SDR ging immers de omslag maken van strategie naar uitvoering en gaat gepaard met meer inzet van menskracht, onder andere voor lobby/Public Affairs en voor de ontwikkeling van een waterstofhub. Ook het bedrijfsleven zorgt voor een extra bijdrage van € 100.000. De oorspronkelijke begroting voorzag hier echter niet meer in, waardoor een overbesteding is ontstaan op het energiebudget.

010203 - Er is sprake van een onderbesteding op het projectbudget voor het opstellen van de Omgevingsvisie. Voor de afronding van de plan-MER Omgevingsvisie en de andere kosten bij het opstellen en publiceren van de Omgevingsvisie is het noodzakelijk om de niet bestede middelen te herbestemmen uit het rekeningresultaat.

010205 - In het laatste kwartaal van 2020 is als gevolg van COVID-19 én vanwege het feit dat de borging van de VVV- assets prioriteit hadden, in de oprichting van het ZMO-traject enige vertraging ontstaan.

010206 - De afronding van een externe opdracht inzake de analyse aanpak stikstofproblematiek met als proefgebied het hele eiland Schouwen-Duiveland wordt eerst in 2021 afgerond. De uitvoering in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

Begrotingsafwijkingen programma 2 Fysieke leefomgeving

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
020101 Voorbereiding omgevingswet	-373	-685	-588	97
020102 Kwaliteitskust	-2.135	-5.008	-4.654	354
020103 Goed woon- en werkklimaat	-7.494	-7.668	-7.128	540
029999 Ambtelijke inzet	-2.920	-2.966	-2.927	38
Resultaat	-12.922	-16.327	-15.297	1.030

2. Fysieke leefomgeving analyse begrotingsverschillen

020101 - Bij de implementatie Omgevingswet is sprake van een onderbesteding. Om te komen tot een afronding van het implementatietraject en de daarbij horende kosten te kunnen betalen worden de middelen van het projectbudget herbestemd uit het rekeningresultaat.

020102 - De afronding van de opdracht voor de Vorming Toeristische Alliantie Zeeland (TAZ) wordt in 2021 uitgevoerd. De opdracht onderzoeksvoorstel ambities Routebureau na 2021 is gekoppeld aan de incidentele overgang van het Routebureau naar de provincie en daardoor doorgeschoven naar 2021. De uitvoering van beide opdrachten in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

De cofinanciering Zeeland in Stroomversnelling (ZiS) betreft een meerjarig programma, verbonden aan de Regiodeal Zeeland. Enkele subsidieaanvragen worden eerst in 2021 beschikt en voorzien van de benodigde cofinanciering.

Bij de activiteit 'natuur beleef' staan enkele grote projecten op de rol. Bij deze projecten zijn meerdere partijen betrokken en worden meerdere financieringsbronnen aangewend, waaronder de Regiodeal Zeeland. Dit vraagt een lange voorbereidingstijd, waarbij niet precies aan te geven valt wanneer een aanvraag binnenkomt/project start of wordt afgerond. Net voor het eind van het jaar zijn 2 subsidieverzoeken binnengekomen waarop eerst in 2021 wordt besloten.

De afronding van de externe opdrachten inzake dataonderzoek in het kader van de Landelijke Data Alliantie (LDA) is doorgeschoven naar 2021.

De opdracht voor begeleiding extra planvormingsvouchers door Impuls Zeeland is verleend met als einddatum december 2022. De uitvoering in 2021 en 2022 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

020103 - Het project/werkbudget voor de Gebiedsvisie Veerse Meer is gevormd met bijdragen van de deelnemende overheden en wordt over de jaren 2020 en 2021 ingezet. De afronding van het proces is voorzien in 2021. Het voordelige resultaat over 2020 bestaat verder met name uit hogere baten uit diverse leges en een verwachte voordelige afrekening met de RUD Zeeland over 2020.

Begrotingsafwijkingen programma 3 Landelijk gebied, natuur en landbouw

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
030101 Natuurontwikkeling	-2.288	-6.402	-2.698	3.703
030102 Natuurbeheer	-11.858	-10.285	-10.017	268
030103 Natuurherstel	-4.244	-3.573	-3.448	125
030104 Natuurbescherming	-468	-167	132	299
030105 Natuurverbreding/beleving	-2.372	-2.449	-2.246	203
030106 Volhoudbare landbouw	-309	-295	-283	12
039999 Ambtelijke inzet	-2.981	-3.027	-2.988	39
Resultaat	-24.520	-26.198	-21.549	4.650

3. Landelijk gebied, natuur en landbouw analyse begrotingsverschillen

030101 - Het beschikken van een deel van de tranche 2020 natuurontwikkeling is door enkele complexe juridische punten vertraagd. Dit wordt alsnog in 2021 afgewikkeld. De middelen zijn gelabeld geld uit de reserve Natuur, waardoor de niet bestede middelen in 2020 zijn teruggevloeid in deze reserve (zie ook 980399) en waarvan in 2021 zal worden voorgesteld deze opnieuw te onttrekken aan de reserve. Daarnaast wordt het positieve resultaat veroorzaakt door de grondbank Zeeland. Deze wordt altijd op nihil geraamd, omdat winsten op voorhand niet geraamd mogen worden.

030102 - De voorgenomen soortenbeschermingsprojecten zijn gerealiseerd tegen lagere kosten. De IPO BIJ12 schade-uitkering faunafonds is een open-einde regeling. De door BIJ12 toegekende schade wordt uitbetaald. De uitvoeringskosten Agrarisch natuurbeheer zijn lager dan geraamd doordat RVO de opgevoerde post onvoorzien/risico's (10%) niet hoefde te gebruiken en omdat de kosten van de NVWA lager zijn. Door nog lopende planvorming in relatie tot het Interbestuurlijk programma Vitaal platteland en strategische aanpak stikstof is er een onderbesteding bij verbreding. Het betreft maatregelen binnen multifunctionele zones rondom stikstof overbelaste N2000 natuur. De projectvoorbereiding hydrologische maatregelen Kop van Schouwen kost meer tijd dan voorzien. De uitvoering daarvan in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

030103 - De voorgenomen programmering herstelmaatregelen is uitgevoerd tegen lagere kosten, aangezien de aanbestedingen lager zijn uitgevallen.

030104 - Exotenbeheer is geraamd inclusief cofinanciering van een EU-LIFE subsidieaanvraag voor bestrijding van Watercrassula door derden. Deze aanvraag heeft vertraging opgelopen en wordt pas in de eerste helft van 2021 ingediend. De benodigde cofinancieringsmiddelen worden herbestemd uit het jaarrekeningresultaat.

030105 - Enkele voorgenomen projecten en beleidstrajecten zullen eerst in 2021 starten. Onder andere de evaluatie van het ganzenakkoord en de evaluatie faunaschade hebben vertraging opgelopen. De uitvoering in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

Begrotingsafwijkingen programma 4 Regionale economie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
040101 Arbeidsmarkt	-311	-1.374	-684	690
040102 Concurrentiepositie food	-1.515	-2.210	-1.840	370
040103 Concurrentiepositie Zeeuwse ondernemers	-2.909	-3.274	-3.121	154
040104 Campus Zeeland	-1	-6.323	-5.746	577
040105 Innovatie-infrastructuur en -fondsen	-2.331	-4.767	-3.744	1.023
040106 Zichtbaar Zeeland uitvoering	-2.610	-2.236	-2.203	33
049999 Ambtelijke inzet	-4.345	-4.412	-4.355	57
Resultaat	-14.021	-24.596	-21.693	2.903

4. Regionale economie analyse begrotingsverschillen

040101 - Binnen deze doelstelling werken we onder meer aan de arbeidsmarktacties uit de regio deal, een meerjarige aanpak om talent te binden aan Zeeland (incidenteel) en corona-herstelmaatregelen. Op deze verschillende terreinen zijn diverse acties in gang gezet, zoals de opdrachtverlening voor de strategische meerjarige aanpak om talenten te binden en het aanstellen van kwartiermakers voor Leven lang ontwikkelen en werk-naar-werk-trajecten. Deze acties konden niet meer worden afgerond in 2020. Ditzelfde geldt voor het onderdeel inzetten van onbenut arbeidspotentieel uit de Regio Deal, welke onder meer vertraging heeft opgeleverd vanwege de coronamaatregelen en de invloed daarvan op de arbeidsmarkt. Verzocht wordt om de resterende Regio Deal middelen (conform afspraken uit de Regio Deal), de beschikbare middelen voor corona-herstelmaatregelen en de middelen bedoeld voor de meerjarige strategische aanpak om talenten te binden her te bestemmen in 2021.

040102 - Door vertraging in de uitvoering en openstelling van POP3 maatregelen Landelijk Gebied is het budget niet volledig benut. De uitvoering in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

040103 - In 2020 hebben we voor deelname aan Delta Region network (afstemming met West-Brabant) en EN-Zuid (afstemming tussen drie Zuidelijke provincies) geen contributie betaald. Delta Region network heeft geen extra activiteiten ontplooid. EN-Zuid heeft vanwege resterende middelen vanuit vorige jaren, in 2020 geen contributie geheven.

040104 - Voor het onderzoeksprogramma delta vraagstukken Vlaanderen-Nederland is circa € 935.000 benodigd en verdeeld over 2020 en 2021. Uiteindelijk worden meer activiteiten uitgevoerd in 2021, waardoor het resterende gedeelte voor dit onderwerp benodigd is in 2021. Daarnaast was er in 2020 € 400.000 opengesteld voor Kennis- en innovatienetwerken. Uiteindelijk hebben drie K&I-netwerken helaas geen beroep gedaan op een subsidie. Ten slotte zijn een aantal activiteiten vanwege corona niet doorgegaan en vallen kosten van externe inhuur mee.

040105 - Door kwantitatief gezien tegenvallende subsidieaanvragen is niet volledig gebruik gemaakt van de subsidieplafonds binnen deze doelstelling. Conform de afspraken in Zeeland in

stroomversnelling 1 en de Regio Deal Zeeland 'ZiS 2.0' worden de resterende middelen ingezet in 2022.

Begrotingsafwijkingen programma 5 Regionale bereikbaarheid en leefbaarheid

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
050101 Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen	-27.347	-29.114	-26.204	2.910
050102 Bereikbaarheid voor de mensen	-22.265	-22.151	-21.894	257
050103 Verbetering verkeersgedrag verkeersdeelnemers	-773	-799	-729	70
050104 Goede bereikbaarheid voor bedrijven, bezoekers en bewoners	-309	-209	-181	28
050105 Wegeninvesteringen	-2.914	-2.430	-2.094	336
050106 Impuls bedrijventerreinen	0	-1.863	-1.889	-26
050107 Maatschappelijk initiatief versterken	-2.226	-2.708	-2.443	266
050108 Concurrentiepositie logistiek	-148	-275	-255	20
050109 Ruimtelijke kwaliteit versterken	-36	-189	-163	26
050110 Sport verenigt Zeeland	-499	-526	-525	1
059999 Ambtelijke inzet	-7.156	-7.266	-6.955	312
Resultaat	-63.672	-67.529	-63.332	4.197

5. Regionale bereikbaarheid en leefbaarheid analyse begrotingsverschillen

050101 Per saldo is er sprake van een onderbesteding op deze doelstelling. Deze wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door de gladheidbestrijding: de winter 2019-2020 is een zachte winter geweest, met minder strooiacties dan geraamd. Ook is minder onderhoud uitgevoerd aan de droge kunstwerken. Enerzijds zijn werkzaamheden verschoven naar 2021 door een aanpassing in de planning, anderzijds zijn als gevolg van capaciteitsknelpunten minder werkzaamheden uitgevoerd. In 2021 worden de knelpunten agv capaciteit opgelost.

050102 Per saldo is er sprake van een onderbesteding op deze doelstelling. Deze wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de baggerkosten lager bleken te zijn dan geraamd.

050103 - Diverse activiteiten die voor 2020 gepland stonden, zijn niet of niet geheel doorgegaan wegens Covid-19. Denk hierbij aan een verkeersveiligheidsevenement in de Zeelandhallen en verkeerseducatie op scholen.

050106 - Vanuit de Regiodeal Zeeland in stroomversnelling zijn door het Rijk middelen beschikbaar voor het onderdeel Verduurzaming en herstructurering bedrijventerreinen. Na de 3e ronde budgetbewaking 2020 zijn nog enkele subsidies voor duurzaamheidsscans verleend. Het eerder naar het jaar 2021 overgehevelde bedrag wordt gecorrigeerd.

050107 - De middelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk vanuit de Regio Deal voor Zeeland in Stroomversnelling zijn niet volledig besteed. De resterende budgetten worden overgeheveld naar 2021 en daar aangewend. Ook 2021 is nog een uitvoeringsjaar van de Regio Deal die loopt t/m 2022. De onderbesteding binnen deze doelstelling wordt met name veroorzaakt door vertraging binnen het

project Smart Mobility Zeeland (Regio Deal Zeeland). Dit project, waarin de reisbehoefte van scholieren en studenten in Zeeland in beeld gebracht wordt, kende voor 2020 een ambitieus pakket aan maatregelen (o.a. data verzamelen en pilots starten). Door Covid-19 kon daar slechts beperkt invulling aan gegeven worden. In 2021 en verder wordt hierop een inhaalslag gemaakt.

050109 - Door vertraging in de werkzaamheden bij de totstandkoming van de gezamenlijke Woonagenda en de uitvoering van de projecten is het incidenteel procesbudget nog niet volledig aangewend. De afronding in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

059999 - Ambtelijke inzet. Dit heeft te maken met de verplichte activering van de directe uren bij de investeringskredieten. Dit is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Dekkingsreserve kapitaallasten investeringskrediet'.

Begrotingsafwijkingen programma 6 Culturele infrastructuur en monumenten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
060101 Culturele infrastructuur	-13.483	-14.541	-13.748	793
060102 Cultureel erfgoed	-1.878	-1.937	-1.869	69
060103 Kunsten	-390	-400	-391	10
060104 (Talent)ontwikkeling van en cultuureducatie voor jongeren	-484	-671	-668	4
069999 Ambtelijke inzet	-564	-572	-565	7
Resultaat	-16.799	-18.122	-17.239	882

6 Culturele infrastructuur en monumenten analyse begrotingsverschillen

060101 - Jaarlijks is een vast bedrag voor onderhoud beschikbaar. Op basis van een meerjarenraming onderhoud gebouwen fluctueren de daadwerkelijke uitgaven. Gepland onderhoud is in 2020 gegund en wordt eerst begin 2021 uitgevoerd. De onderbesteding op onderhoud gebouwen (Zeeuws museum en Pand Schuytvlot) wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve onderhoud gebouwen.

060102 - De gepresenteerde onderbesteding is veroorzaakt door het niet doorgaan van activiteiten op het gebied van cultureel erfgoed en door vertraging in besluitvorming omtrent de ZMO, waarin een bijdrage voor Zeeuwse Ankers voorzien was. Dit laatste zal verder vormkrijgen in 2021.

Begrotingsafwijkingen programma 7 Bestuur

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
070101 Sterk provinciaal bestuur	-1.537	-1.561	-1.374	187
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	-73	-153	-76	77
070104 Signalerend bestuur	-777	-748	-698	50
070105 Weerbaar bestuur	-134	-172	-128	44
079999 Ambtelijke inzet	-3.574	-3.891	-3.865	26
Resultaat	-6.096	-6.525	-6.140	385

7 Bestuur analyse begrotingsverschillen

070101 - Het budget Initiatieven Provinciale Staten is niet aangewend door de Provinciale Staten. De onderbesteding bij de Rekenkamer komt doordat voor de onderzoeken in 2020 maar beperkt gebruik

is gemaakt van externe onderzoeksbureaus. Ook de reiskosten pakten, als gevolg van de coronamaatregelen fors lager uit. De niet bestede middelen van het onderzoeksbudget Rekenkamer worden herbestemd uit het rekeningresultaat.

070102 - Er waren middelen in 2020 middelen beschikbaar voor de stimulering van intergemeentelijke samenwerking (gebiedsakkoorden). Gelet op de lange doorlooptijd van dit soort processen en de nog door de regio's te ontwikkelen noodzakelijke vervolgstappen (o.a. Zeeuws-Vlaanderen), wordt voorgesteld het restant krediet 2020 t.b.v. gebiedsakkoorden over te hevelen naar 2021 en daar alsnog in te zetten.

070104 - Dit betreft vanuit het IPO doorgeschoven BTW, welke door de provincie alsnog kan worden gecompenseerd. Aangezien het BTW bedrag vooraf niet is te bepalen door het IPO, is hiermee in onze begroting 2020 geen rekening gehouden. Daar is de provinciale bijdrage aan het IPO overeenkomstig de IPO begroting 2020 (incl. btw) geraamd.

Begrotingsafwijkingen programma 8 Klimaat en energie

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
080101 Uitvoering klimaatadaptie	-384	-221	-352	-131
080102 Deltawateren	0	-130	-103	27
080103 Energietransitie	-1.553	-570	-499	71
080104 Water, bodem en land	-3.327	-1.421	-1.229	193
080105 Circulaire economie	-777	-1.137	-1.133	4
089999 Ambtelijke inzet	-2.697	-2.738	-2.703	35
Resultaat	-8.737	-6.217	-6.018	198

8 Klimaat en energie analyse begrotingsverschillen

080101 - Bij de derde ronde budgetbewaking is een raming van € 285.000 overgeheveld van 2020 naar 2021 waardoor het budget is verlaagd in 2020 naar € 220.927. Per saldo is er te veel budget overgeheveld naar 2021. De overbesteding van € 131.219 wordt in 2021 verlaagd ten gunste van het rekeningresultaat.

080102 - Er is sprake van een onderbesteding bij de Visievorming Oost- en Westerschelde door vertraging in een onderzoek naar het onderwaterreservaat.

080104 - Met de incidentele extra middelen wordt een extra automatiseringsimpuls van het grondwatermeetnet gerealiseerd. Een externe opdracht is door nadere benodigde juridische afstemming vertraagd. De uitvoering ervan in 2021 is mogelijk door herbestemming van het jaarrekeningresultaat.

Begrotingsafwijkingen programma 90 Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de volgende componenten:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkeringen
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
900101 Opcenten motorrijtuigenbelasting	44.773	45.249	45.350	100
900102 Provinciefonds	121.323	131.457	131.750	294
900103 Dividend	14.269	15.130	15.163	33
900104 Saldo van de financieringsfunctie	-3.273	-2.169	-2.156	13
900105 Budgettaire ruimte	-2.493	0	0	0
900106 Onvoorzien inclusief stelposten	250	1.670	3.630	1.960
900107 Overige inkomsten	6.667	6.667	6.633	-33
909999 Ambtelijke inzet	-291	-296	-292	4
Resultaat	181.226	197.708	200.078	2.370

90 Algemene dekkingsmiddelen analyse begrotingsverschillen

900101 - De maandelijks via de Belastingdienst te ontvangen opcenten kennen een grillig verloop. De opbrengst is 0,22% hoger uitgevallen.

900102 - Uit de decembercirculaire van het Provinciefonds is gebleken dat de algemene uitkering lager is uitgevallen maar dat er een aantal decentralisatie uitkeringen zijn toegezegd waarvan een deel pas besteed kan worden in 2021. Daarnaast heeft een positieve afrekening van het provinciefonds over 2019 plaatsgevonden (€ 0,5 miljoen)

900106 - Door onder andere een positieve afrekening Provinciefonds 2019, de ingetrokken en afgerekende subsidies (o.a. TTC) is er een positief resultaat behaald op de post verschil voorgaande dienstjaren. Dit wordt mede veroorzaakt door de voorgeschreven systematiek dat lasten verantwoord moeten worden voor zover deze te voorzien zijn en baten pas verantwoord mogen worden als ze gerealiseerd zijn.

Begrotingsafwijkingen programma 96 Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
960101 Personeel	-20.056	-21.395	-19.864	1.531
960102 Huisvesting en facilitaire zaken	-2.116	-2.295	-1.983	312
960103 ICT	-3.482	-3.671	-3.672	-2
960104 Overige overhead	-1.018	-782	-714	67
Resultaat	-26.672	-28.143	-26.233	1.909

96 Overhead analyse begrotingsverschillen

960101 - Op de personele budgetten ten aanzien van CAO-gerelateerde onderwerpen voor teamontwikkeling en persoonlijk ontwikkelbudget (POB) is sprake van een onderbesteding. Op basis van de CAO bepalingen geldt dat de onderbestedingen beschikbaar dienen te blijven voor volgende jaren. De verdere onderbesteding wordt veroorzaakt door meerdere factoren, deels gerelateerd aan de thuiswerkmaatregelen waardoor budgetten gericht op faciliteren fysieke ontmoeting en zakelijk reizen minder zijn belast. Daarnaast zijn de landelijke doelstellingen ten aanzien van inclusiviteit (Participatiewet) behaald tegen lagere kosten. Tot slot zijn de kosten voor inhuur van extern personeel lager dan verwacht. In 2020 is de interprovinciale richtlijn 'betaling ingehuurde externen' toegepast waarmee goed werkgeverschap is getoond richting op dat moment al extern ingehuurd personeel. De inhuur gericht op het opvangen van piekbelasting en ziekte is echter het afgelopen jaar beperkt geweest met als gevolg lagere kosten

960102 - Bij het klein onderhoud en vervanging gebouwen Abdijcomplex is sprake van een onderbesteding. Als gevolg van de corona-crisis konden opdrachten niet worden gegund, omdat

aanbestedingsprocedures niet corona-proof konden worden gehouden. Ook waren onderdelen voor de uitvoering van opdrachten niet leverbaar. Hierdoor is onderhoud doorgeschoven naar 2021. Jaarlijks is een vast bedrag voor onderhoud beschikbaar. Op basis van de meerjarenraming onderhoud gebouwen fluctueren de daadwerkelijke uitgaven. De onderbesteding wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve onderhoud gebouwen. De overbesteding op Energiekosten en Water gebouwen is een gevolg van het nieuw contract duurzame energie, met prijsstijgingen voor gas van 65 % per m3, elektriciteit 30 % voor de piekperiode en 40 % voor de dal-periode. Deze stijgingen zijn veroorzaakt door de inkoop van energie binnen een minder groot volume (voorheen werd energie afgenomen binnen het contract van de Nederlandse Staat), de stijging van energieprijzen in de markt en de verduurzaming van de af te nemen energie (alleen biogas en elektriciteit die in Nederland is opgewekt). Het nieuwe contract biedt de mogelijkheid om energie terug te leveren en deze opbrengsten te benutten voor verduurzaming van de huisvesting.

960104 - Er is sprake van meerdere kleinere onderbestedingen door minder externe opdrachtverlening voor juridisch advies, voor planning en control alsmede voor werving en selectie .

Begrotingsafwijkingen programma 98 Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 NW	Rekening 2020	Restant
980199 Bestemmingsreserves-Pr.1	-547	1.842	1.842	0
980299 Bestemmingsreserves-Pr.2	-63	1.881	1.881	0
980399 Bestemmingsreserves-Pr.3	-62	2.377	1.650	-728
980499 Bestemmingsreserves-Pr.4	-1.403	-1.901	-1.901	0
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5	13.716	19.239	19.003	-237
980699 Bestemmingsreserves-Pr.6	-90	-647	-647	0
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	50	129	129	0
980899 Bestemmingsreserves-Pr.8	-507	-3.250	-3.250	0
989098 Algemene reserve-algemene dekkingsmiddelen	-986	2.508	2.508	0
989099 Bestemmingsreserves-algemene dekkingsmiddelen	-16.517	-19.761	-20.077	-316
989699 Bestemmingsreserves overhead	324	-43	-43	0
Mutaties reserves	-6.086	2.373	1.093	-1.280

98 Reserves analyse begrotingsverschillen

980399 Bestemmingsreserve programma 3

Afwijkingen reserve Natuur: Deze reserve is gemuteerd op basis van de werkelijke lasten en baten. Het saldo is het netto resultaat van niet geraamde toevoegingen (gerealiseerde boekwinst op de

Natuurgronden) en onttrekkingen als gevolg van overschrijdingen als gevolg van versnelling in de realisatie van het Natuurnetwerk, zie ook 030101.

980599 Bestemmingsreserve programma 5

Afwijkingen reserves: reserve gemuteerd op basis van de werkelijke lasten en baten. Het verschil op deze reserve is het verschil tussen de geraamde en werkelijke onderhoudskosten voor de Sluiskiltunnel, zie ook 050101.

Als gevolg van lagere dividendopbrengsten door lagere tol-inkomsten door Covid-19 wordt er in 2021 minder toegevoegd aan de reserve dan is begroot. De lagere dividenuitkering in verband met gederfde tolinkomsten over het boekjaar 2020 zijn via het IPO bij het Rijk onder de aandacht gebracht in het kader van de compensatiemaatregelen Covid-19. Het betreft een bedrag van € 2,33 miljoen gebaseerd op de derving van tolinkomsten in het boekjaar 2020 afgezet tegen de gemiddelde omzet in de periode van 2017-2019.

989099 Dit betreft de verplichte activering van de directe uren bij de investeringskredieten. Dit is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Dekkingsreserve kapitaallasten investeringskredieten'.